

Stockholm den 11 december 2015

Till samtliga medlemmar i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden, samt till Samhällsbyggnadskontoret i Partille kommun

Angående Partille kommuns gatukostnadsuttag

Partille kommun är en av de 37 av Sveriges 290 kommuner som tillämpar ett system med så kallade gatukostnadsavgifter. Det finns enligt bl.a. regeringen ett flertal problem med och synpunkter på dagens gatukostnadsregler. Det pågår därför nu lagstiftningsarbete för att försöka komma till rätta med somliga av dessa problem. I den statliga utredningen "Ett effektivare plangenomförande" (SOU 2012:91) nämns Partille kommuns tillämpning av gatukostnadssystemet som ett avskräckande exempel.

Ett av de stora problemen är att vissa kommuner, däribland Partille kommun, tilldelar befintliga fastigheter nya byggrätter i samband med detaljplaneringen och sedan använder byggrätterna som beräkningsgrund för gatukostnadsuttaget. De äldre byggrätterna faktureras därefter en rabatterad gatukostnad. De nya byggrätterna faktureras däremot fullt pris. Berörda fastighetsägare är betalningsskyldiga för de tillkommande byggrätterna med en gång, dvs. innan den påstådda nyttan av de nya byggrätterna realiserar genom att de tas i bruk.

För att finansiera gatukostnaderna krävs för många att man antingen styckar av och säljer en eller flera byggrätter på sin fastighet eller, för att behålla sin fastighet intakt, tar höga banklån.

Enligt lagförslaget ska betalningsskyldighet för nya byggrätter inträda först när bygglov söks och ges för en åtgärd som innebär att den nytta fastigheten tillgodogjorts genom detaljplanen tas i anspråk. Detta förslag motiveras av att den

ordning som bl.a. Partille kommun använder sig av t.ex. kan väcka anstöt och därför bör undvikas (se t.ex. SOU 2012:91 s. 150).

Lars-Erik Jevås och Christina Nilsson bor i Hultet Norra och fick den 28 december 2012 en faktura på 303 484 kronor avseende 75 procent av gatukostnaderna i området. Med Centrum för rättvisas hjälp kräver de nu tillbaka sina pengar i domstol.

Den 20 november i år meddelade mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt dom i målet (mål nr F 4600-14, Lars-Erik Jevås och Christina Nilsson mot Partille kommun). I domen konstaterar mark- och miljödomstolen att gatukostnadsuttaget avseende de nya byggrätter paret tilldelats utgör en oproportionerlig inskränkning av äganderätten så som den skyddas i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Vad Partille kommun gjort – och fortfarande gör – är med andra ord enligt domstolen olagligt. Trots detta ansåg mark- och miljödomstolen sig förhindrad att förplikta Partille kommun att återbetala något belopp till Lars-Erik Jevås och Christina Nilsson. Vi överklagar därför domen idag.

Enligt liggande lagförslag ska man alltså försöka komma till rätta med det sätt bl.a. Partille kommun tillämpar systemet med gatukostnader. Och enligt mark- och miljödomstolens bedömning är uttaget av gatukostnader för nytillkomna byggrätter konventionsstridigt, dvs. olagligt.

Enligt uppgift ska kommunen fakturera Lars-Erik Jevås och Christina Nilsson återstående 25 procent av gatukostnaderna i början av januari 2016.

Med anledning av att kommunens gatukostnadsuttag strider mot lag begär vi att Lars-Erik Jevås och Christina Nilsson inte tvingas betala fler fakturor för gatukostnadsavgifter till kommunen. Det ska i vart fall inte ske förrän domen i målet har vunnit laga kraft. Av samma anledning bör inte heller några andra kommuninvånare påföras gatukostnadsavgifter förrän domen i målet vunnit laga kraft.

Som ovan,

Sebastian Scheiman

Viktoria Hybbinette